

TUCHTCOLLEGE MBOG

Heeft het volgende overwogen en beslist omtrent de
op 9 november 2007 binnengekomen klacht van

E. Schoemaker, Inspecteur voor de Gezondheidszorg werkgebied zuidoost (Noord-Brabant
en Limburg),
klager,

tegen

Mw. C. Bolijn, geregistreerd bij de Maatschappij ter Bevordering van de Orthomoleculaire
Geneeskunde onder nummer 294 en werkzaam in het Integraal Medisch Centrum Maria
Magdalena te Roosendaal,
vertegenwoordigd door mr. R.A.H. Post, advocaat te Breda,
verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het college heeft kennisgenomen van:

Het klaagschrift met bijlagen ingediend op 9 november 2007 en de aanvullende brief d.d. 5
februari 2008. Door verweerder is niet binnen de daarvoor gegeven termijn schriftelijk
verweer ingediend.

De klacht is ter zitting d.d. 7 februari 2008 behandeld. Daarbij is namens verweerder een
pleitnota overlegd en een DVD met als titel 'Wat u niet te zien kreeg in Een Vandaag'.

2. Standpunt van klager en de klacht

De klacht van de Inspecteur voor de Gezondheidszorg is gebaseerd op onderzoek naar
activiteiten in het Integraal Medisch Centrum Maria Magdalena verricht naar aanleiding van
een viertal klachten van ex-patiënten. Het onderzoek van de Inspecteur voor de
Gezondheidszorg heeft zich met name gericht op de activiteiten (en samenwerking tussen)
dhr. Van Eeghem (arts) en mw. Bolijn (orthomoleculair therapeute). Bij de klacht is door
de Inspecteur voor de Gezondheidszorg een rapport met een verslag van het
inspectieonderzoek gevoegd (Den Bosch, september 2007).

De Inspecteur voor de Gezondheidszorg stelt zich naar aanleiding van het verrichte
onderzoek op het standpunt dat:

1. De orthomoleculair therapeute buiten haar deskundigheidsgebied is getreden en bij
haar handelen buiten noodzaak schade of een aanmerkelijke kans op schade heeft
veroorzaakt bij patiënten.
2. De orthomoleculair therapeute door bij haar behandelingen gebruik te maken van
'goddelijke gidsen' en patiënten te intimideren met dreiging van demonen, blijkt
heeft gegeven van grove onkunde met betrekking tot de orthomoleculaire
therapie.
3. De orthomoleculair therapeute op het gebied van de informatieplicht, onderzoek,
diagnostiek en dossiervoering in zeer ernstige mate tekort is geschoten met

4. betrekking tot de zorgvuldigheidseisen die van een orthomoleculair therapeute mogen worden verwacht.
 5. De orthomoleculair therapeute behandelingen heeft verricht zonder hiervoor een factuur te verstrekken en aldus, naar de mening van de inspectie, in strijd heeft gehandeld met de fiscale regelgeving.
 6. De orthomoleculair therapeute, naar de mening van de inspectie, in strijd heeft gehandeld met de Wet op de geneesmiddelenvoorziening, artikel 2 lid 3.
- De Inspecteur voor de Gezondheidszorg verzoekt in verband hiermee om oplegging van de zwaarste maatregel uit het tuchtreglement, te weten uitzetting uit de vereniging en ontzegging van het lidmaatschap (artikel 1-2).

3. Het standpunt van verweerder

Verweerder stelt zich op het standpunt dat zij - naar haar overtuiging - juist en integer de kennis, beginselen en behandelingen toepast die behoren tot de leer en de uitgangspunten van de orthomoleculaire geneeskunde. Meer in het bijzonder geeft verweerder aan:

1. Verwijzend naar de vrijheid tot uitoefening van de geneeskunst die besloten ligt in de Wet BIG, dat discutabel is of de Inspecteur voor de Gezondheidszorg wel bevoegd is om toezicht uit te oefenen op c.q. een klacht in te dienen over een niet door de Wet BIG beheerste vorm van geneeskunst en dat discutabel is of de Inspecteur voor de Gezondheidszorg in dat licht gezien een redelijk belang heeft bij indiening van de klacht.
2. Dat haar handelen onderworpen is aan toetsing door het Tuchtcollege MBOG, nu de activiteiten van verweerder maar in zeer geringe mate de orthomoleculaire geneeskunst betreffen en patiënten zich veelal niet primair tot haar wenden vanwege de orthomoleculaire geneeskunst. Verweerder heeft zich toegelegd op vormen als energetische en kosmische geneeskunde die niets met de orthomoleculaire geneeskunst te maken hebben.
3. Dat aan de inschrijving van verweerder in het register van de MBOG en het gebruik van de titel 'orthomoleculair therapeute' niet de conclusie mag worden verbonden dat zij zich als zodanig (prominent) afficheert.
4. Dat verweerder aan de 'behandeling op de bank' geen enkele persoonlijke bijdrage levert en daarover geen enkele verwachting wekt en/of daarbij geen resultaat in het vooruitzicht stelt. Nadrukkelijk wordt betoogd dat verweerder – als medium – geen persoonlijke verantwoordelijkheid draagt voor 'behandelingen op de bank'. Zij stelt het vermogen om informatie op te vragen bij een 'goddelijke bron' slechts op verzoek van patiënten met grote terughoudendheid ter beschikking. De verkregen informatie is soms een bevestiging, soms een aanvulling of soms een nieuw gezichtspunt op metingen en conclusies die op andere wijze tot stand zijn gekomen, bijvoorbeeld met de Lecher-antenne.
5. Ter zake van de klachten van patiënten: dat verweerder ontkent in 2006 contact te hebben gehad met mw. L. Zij geeft over haar contacten met mw. R. aan haar in april 2006 orthomoleculair behandeld te hebben en dat in de daarop volgende periode mw. R. meermalen gebruik heeft gemaakt van 'behandeling op de bank'. Contacten zijn volgens verweerder uitsluitend via patiëntbegeleiders verlopen en verweerder betwist ooit mw. R.

te hebben geadviseerd chemotherapie te staken en/of ooit te hebben aangegeven dat zij vrij van kanker zou zijn. Over contacten met Mw. S. geeft verweerder aan dat zij in juli 2005 een orthomoleculaire behandeling heeft gekregen en op eigen verzoek ook gebruik heeft gemaakt van 'behandeling op de bank'. Over mw. D. geeft verweerder aan dat zij sinds 2001 orthomoleculair behandeld is voor vermoeidheidsklachten.

6. Dat betwist wordt dat er bij het Integraal Medisch Centrum Maria Magdalena sprake was van 'patiëntenfolders' die aan patiënten werden uitgereikt om toelichting te geven op de filosofie achter en aard van de behandelingen.

4. De feiten

Voor zover relevant voor de beoordeling van de klacht door het Tuchtcollege MBOG wordt uitgegaan van de navolgende feiten die zijn ontleend aan het onderzoeksrapport van de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de tijdens de zitting door verweerder en haar advocaat verstrekte informatie:

1. Verweerder maakt zich door middel van inschrijving in het register van de MBOG, door een vermelding in de wachtkamer van het Integraal Medisch Centrum Maria Magdalena en op declaraties kenbaar als orthomoleculair therapeute en lid van de MBOG.
2. In de activiteiten van verweerder neemt de orthomoleculaire geneeskunst een ondergeschikte plaats in. Het accent ligt op de energetische geneeskunst en raadpleging van 'goddelijke gidsen' en 'behandelingen op de bank'. Met name ten aanzien van de 'kosmische energie' en de daarmee te bereiken effecten stelt verweerder slechts als medium te fungeren en geen enkele verantwoordelijkheid te kunnen nemen voor hetgeen daarbij gebeurt of daarmee wordt bereikt.
3. Bij in ieder geval mw. R en mw. S. is sprake geweest van zowel orthomoleculaire behandeling als 'behandeling op de bank' voor ernstige aandoeningen (kanker respectievelijk aneurysma). Bij en rond die patiënten zijn misvattingen ontstaan over de verwachtingen die van 'behandeling op de bank' mochten worden gekoesterd. Niet is gebleken van beleid of systematische activiteiten in het Integraal Medisch Centrum Maria Magdalena om dergelijke misvattingen te voorkomen of weg te nemen.
4. In ieder geval wordt door verweerder erkend dat zij met mw. R. in algemene, negatieve zin over de effecten van chemotherapie heeft gesproken.
5. Van patiënten waarop de klacht betrekking heeft is geen dossier (meer) aanwezig op grond waarvan een betrouwbaar beeld kan worden opgebouwd over relevante elementen in de behandeling en begeleiding zoals geboden in het Integraal Medisch Centrum Maria Magdalena (verantwoordelijke behandelaar(-s), anamnese, metingen, behandelplan, keuze behandelmethoden, resultaten ed).
6. De activiteiten rond de 'goddelijke gidsen' en 'behandelingen op de bank' worden door verweerder niet in verband gebracht met of onderworpen geacht aan professionele normen. Bij de inzet van dit typen interventies is geen sprake van een – min of meer – professioneel afwegingskader, maar zijn verzoeken van patiënten en hun eigen verantwoordelijkheid leidend.

5. Overwegingen van het college

Kern van het verweer van verweerder is dat zij zich beroept op de vrijheid om op eigen wijze, naar eigen inzichten, de geneeskunst te bedrijven. Bezien vanuit de Wet BIG is er inderdaad sprake van vrijheid, maar ook van begrenzing. Een algemene grens is gelegen in artikel 96 Wet BIG waarin strafbaar wordt gesteld degene die bij het verrichten van handelingen op het gebied van de individuele gezondheidszorg buiten noodzaak schade of een aanmerkelijke kans op schade aan de gezondheid van een ander veroorzaakt. Aldus is de vrijheid op het terrein van de uitoefening van de individuele gezondheidszorg te koppelen aan de verantwoordelijkheid om in ieder geval geen schade toe te brengen. Specificatie en uitbreiding van verantwoordelijkheden vindt plaats in de regels van specifieke beroepsverenigingen, waaraan men zich vrijwillig kan onderwerpen. Lidmaatschap van een beroepsvereniging zoals de MBOG impliceert meer dan alleen instaan voor het voorkomen van schade en heeft ook consequenties voor de te hanteren - professionele - werkwijze en het naleven van specifieke kwaliteitseisen. Aldus wordt een behoorlijke kwaliteit van beroepsuitoefening door leden van de MBOG geborgd. Vrijwilligheid van lidmaatschap impliceert geen vrijblijvendheid ten aanzien van de naleving van de voorwaarden. Weliswaar is er ook bij lidmaatschap van een beroepsvereniging zoals de MBOG vrijheid om – ook - andere vormen dan de orthomoleculaire geneeskunst te bedrijven. Maar de algemene eisen en grenzen waar een lid van de MBOG rekening mee moet houden stralen ook uit als dat lid van de MBOG naast de orthomoleculaire geneeskunst ook – gelijktijdig of in tijd opvolgend - andere vormen van geneeskunst beoefent.

Het Tuchtcollege MBOG vindt het in het licht van het bovenstaande dan ook gerechtvaardigd dat de Inspecteur voor de Gezondheidszorg aan het Tuchtcollege de vraag heeft voorgelegd of de handelwijze van verweerder in overeenstemming is met de regels die vanuit de MBOG aan leden van de beroepsvereniging worden gesteld. Het tuchtcollege heeft zich rekenschap gegeven van het feit dat strikt genomen het grootste deel van de activiteiten van verweerder buiten het terrein van de orthomoleculaire geneeskunst zijn gelegen. Anders dan door haar raadsman betoogd impliceert dat naar het oordeel van het Tuchtcollege niet dat verweerder op het gebied van bijvoorbeeld 'de kosmische geneeskunst' aan geen enkele regel is geboden. Dit geldt des te meer nu verweerder zich bij het verrichten van haar diensten heeft gepresenteerd als orthomoleculair therapeute en lid van de MBOG. Bovendien is er in de hulpverlening door verweerder sprake van vloeiende overgangen in de verschillende gebieden waarop zij zich bewoog, zonder dat aannemelijk is gemaakt dat voldoende zorg is betracht om die gebieden goed te onderscheidbaar te maken.

Verweerder heeft naar het oordeel van het Tuchtcollege in haar handelwijze in geen enkel opzicht blijk gegeven op de hoogte te zijn van c.q. zich iets gelegen te laten aan de specifieke regels van de MBOG. Met name constateert het Tuchtcollege dat verweerder in haar wijze van hulpverlening vrij basale regels veronachtzaamd heeft in de sfeer van het goed informeren van patiënten over de achtergronden en methoden van waaruit hulp wordt verleend en de verwachtingen die zij over de resultaten daarvan mogen koesteren. Verweerder heeft niet aannemelijk kunnen maken dat zij in

haar werkzaamheden binnen het Integraal Medisch Centrum Maria Magdalena systematisch aandacht aan dit punt heeft geschonken en/of de daar aanwezige ondersteunende medewerkers op dit punt zorgvuldig heeft geïnstrueerd.

Ook in een ander opzicht schiet naar het oordeel van het Tuchtcollege MBOG verweerder ernstig tekort in het op professionele wijze handelen jegens haar patiënten. Van een therapeut die zich beroeps- of bedrijfsmatig op het terrein van de individuele gezondheidszorg begeeft en zich daarbij als lid van een bepaalde beroepsvereniging afficheert, mag verwacht worden dat deze therapeut professionele verantwoordelijkheid neemt voor de deugdelijkheid van de aan cliënten verstrekte adviezen en informatie. Van elke bij een beroepsvereniging aangesloten therapeut mag minimaal worden verwacht dat sprake is van een beredeneerde keuze voor de gebruikte diagnostiek en methode van behandeling. Verweerder legt bij de beoefening van de 'kosmische geneeskunst' de verantwoordelijkheid volstrekt buiten zichzelf en haar primaire deskundigheidsgebied door zichzelf – als medium – volstrekt te laten leiden door 'goddelijke gidsen'. Over het 'hoe en waarom' van de berichten en acties van die 'goddelijke gidsen' kan zij – als medium – geen nadere toelichting geven. Zij aanvaardt daarvoor ook geen professionele en/of persoonlijke verantwoordelijkheid. Dit miskent de verantwoordelijkheid die zij als professional dient te nemen en die door willekeurig welke beroepsvereniging van haar verlangd zou worden. Nu verweerder stelt dat zij die professionele verantwoordelijkheid niet kan nemen, plaatst zij zich buiten de kring van haar beroepsgenoten. Naar het oordeel van het Tuchtcollege MBOG diskwalificeert zij zich daarmee als lid van de MBOG.

Het Tuchtcollege MBOG is tevens van oordeel dat verweerder tekort is geschoten in zorgvuldigheid in de wijze waarop zij met mw. R. heeft gesproken over de nadelen van chemotherapie. Zelfs indien verweerder – zoals zij stelt - zich daarover slechts in algemene zin negatief heeft uitgelaten, dan had zij zich bewust moeten zijn van het mogelijke effect daarvan op de beslissing van mw. R. om chemotherapie te staken. Die beslissing is weliswaar de verantwoordelijkheid van mw. R. zelf, maar het is wel de taak van een professioneel therapeut om de cliënt te wijzen op de mogelijke risico's van het afzien van reguliere behandeling mede in het licht van onzekerheden over de met alternatieve behandeling te behalen resultaten. Het Tuchtcollege is van oordeel dat verweerder zich van die verantwoordelijkheid onvoldoende bewust heeft getoond en daaraan op geen enkele wijze vorm heeft gegeven.

Het Tuchtcollege MBOG is van oordeel dat verweerder door haar handelwijze en opvattingen over daarvoor te dragen verantwoordelijkheid in ernstige mate tekort is geschoten met betrekking tot de naleving van de zorgvuldigheidseisen die van een lid van de MBOG mag worden verwacht en dat zij daarmee het vertrouwen in de MBOG heeft geschaad. De ernst van deze tekortkomingen rechtvaardigt oplegging van de zwaarste maatregel.

Het Tuchtcollege MBOG acht zich niet voldoende geëquipeerd om aanvullend onderzoek te doen naar en/of een uitspraak te doen over de vraag of de handelwijze van verweerder ten aanzien van mw. R. en/of mw. S. heeft geleid tot schade of een aanmerkelijke kans op schade in de zin van artikel 96 Wet BIG. Desgewenst kan de Inspecteur voor de Gezondheidszorg die vraag voorleggen aan de strafrechter.

7. *Beslissing*

Het Tuchtcollege MBOG acht de klacht van de Inspecteur voor de Gezondheidszorg jegens verweerder gegrond in die zin dat zij door haar handelwijze het vertrouwen in de MBOG heeft geschaad.

Het Tuchtcollege legt de maatregel op van uitzetting uit de vereniging en ontzegging van het lidmaatschap van de vereniging (artikel 1-2).

Conform artikel 1-10 lid 3 van het Tuchtreglement bepaalt het Tuchtcollege dat de maatregel bekend worden gemaakt op de website van de MBOG en in het verenigingblad van de MBOG.

Het Tuchtcollege acht publicatie van de uitspraak op de website van de MBOG aangewezen.

Aldus gewezen door mw. Mr. L.F. Markenstein, als voorzitter, mw. Mr. C. Sanders, secretaris en mw. H. Mateboer en drs. H.W. van Kerkwijk, leden beroepsgenoten op 20 maart 2008.